

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4P/17/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6822200611
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2022:6822200611.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: K. I. A., R.. XX.XX.XXXX, C. D. A., R.. XX.XX.XXXX, J. Z. A., R.. XX.XX.XXXX O. Ľ. J. A., R.. XX.XX.XXXX, všetky deti bytom ako matka, všetky deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, deti rodičov: matky I. Z., R.. XX.XX.XXXX, T. D. Z. I., K. XX, V. W., toho času bytom H. XX, okres Revúca, a V. K.-C. A., R.. XX.XX.XXXX, bez prihlásenia na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, trvale bytom K. P. D. X, XXX XXX X., W., R. D. C. XX, XXX XX Č. D., Č. W., toho času na neznámom mieste, štátny občan Rumunska, v konaní o zvýšenie výživného na maloleté deti a o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Mení sa rozsudok Okresného súdu Revúca, sp. zn. 6P/3/2017-26 zo dňa 07.03.2017 v časti bežného výživného tak, že

Otec je povinný platiť zvýšené výživné na maloletú K. I. A., R.. XX.XX.XXXX v sume 90,- eur mesačne, maloletého C. D. A., R.. XX.XX.XXXX v sume 90,- eur mesačne a maloletého J. Z. A., R.. XX.XX.XXXX v sume 90,- eur mesačne, vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje k rukám matky maloletých detí od 20.04.2022.

II. Zameškané zročné výživné od 20.04.2022 do 31.08.2022 na maloletú K. I. A., R.. XX.XX.XXXX v sume 174,67 eur, maloletého C. D. A., R.. XX.XX.XXXX v sume 174,67 eur a maloletého J. Z. A., R.. XX.XX.XXXX v sume 174,67 eur, súd povoľuje otcovi zaplatiť v 15,- eur mesačných splátkach tiež k rukám matky maloletých detí spolu s bežným výživným, počnúc dňom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok.

III. Vo zvyšnej časti sa návrh matky na zvýšenie výživného zamieta.

IV. Maloletý Ľ. J. A., R.. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky.

V. Obidvaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

VI. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého Ľ. J. A., R.. XX.XX.XXXX sumou 60,- eur mesačne, a to vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje k rukám matky maloletého dieťaťa, počnúc dňom 20.04.2022.

VII. Zročné výživné od 20.04.2022 do 31.08.2022 vo výške 43,67 eur na maloletého Ľ. J. A., R.. XX.XX.XXXX súd povoľuje otcovi zaplatiť v 15,- eur mesačných splátkach tiež k rukám matky dieťaťa spolu s bežným výživným, počnúc dňom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok.

VIII. Vo zvyšnej časti sa návrh matky na určenie výživného zamieta.

IX. Styk otca s maloletým Ľ. J. A., R.. XX.XX.XXXX sa neupravuje.

X. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 20.04.2022 (v čase o 09.25 hod.) domáhala zvýšenia výživného na maloleté deti K. I. A., R.. XX.XX.XXXX, C. D. A., R.. XX.XX.XXXX O. J. Z. A., R.. XX.XX.XXXX, na sumu 100,- eur, na každé z detí, z dôvodu, že výdavky spojené s výchovou detí sa od posledného rozhodnutia súdu zvýšili. Veci bola pridelená spisová značka 4P/17/2022.

2. Návrhom doručeným súdu dňa 20.04.2022 (v čase o 09.28 hod.) sa matka domáhala úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému Ľ. J. A., R.. XX.XX.XXXX s návrhom na jeho zverenie do svojej osobnej starostlivosti a určenie výživného v sume 100,- eur z dôvodu, že v čase narodenia dieťaťa s jeho otcom nežila v spoločnej domácnosti, nakoľko pred jeho narodením sa s ním rozišla. Otec o dieťa nejaví záujem a maloletého vychováva sama. Veci bola pridelená spisová značka 5P/18/2022.

3. Uznesením, sp. zn. 4P/17/2022 zo dňa 03.05.2022 Okresný súd Revúca spojil na spoločné konanie vyššie uvedené veci vedené pod sp. zn. 4P/17/2022 a 5P/18/2022 s tým, že spojená vec bude na Okresnom súde Revúca prejednávaná pod sp. zn. 4P/17/2022.

4. Uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4P/17/2022-70 zo dňa 30.06.2022 bolo otcovi maloletých detí oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu, že na Okresnom súde Revúca sa vedie konanie o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti a o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktoré je vedené pod spis. zn. 4P/17/2022. Oznámenie o podanej žalobe bolo zverejnené dňa 01.07.2022. Ďalšie písomnosti boli otcovi doručované oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu, keďže otec je štátny občan Rumunska, v mieste trvalého bydliska v Rumunsku sa nezdržiava, na poslednej známej adrese bydliska v Českej republike zásielky nepreberá a v registri obyvateľov Slovenskej republiky nemá evidovanú adresu, pričom súdu sa aktuálnu adresu bydliska otca zistiť nepodarilo.

5. Uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4P/17/2022-75 zo dňa 30.06.2022 bolo oznámené otcovi maloletých detí na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu, že sa mu doručujú tieto písomnosti: uznesenie, sp. zn. 4P/17/2022-28 zo dňa 03.05.2022 o spojení vecí vedených Okresným súdom Revúca pod sp. zn. 4P/17/2022 a 5P/18/2022 na spoločné konanie, uznesenie Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4P/17/2022-30 zo dňa 03.05.2022 o ustanovení kolízneho opatrovníka pre maloleté deti, návrh matky na zvýšenie výživného pre maloleté deti a návrh matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému Ľ. J. A., R.. XX.XX.XXXX, uznesenie Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4P/17/2022-41 zo dňa 09.05.2022 o výzve na písomné vyjadrenie k návrhom matky na začatie konania, poučenie o procesných právach a povinnostiach účastníkov konania podľa Civilného mimosporového poriadku, potvrdenie o pridelení veci sudcovi spolu s predvolaním na pojednávanie na deň 25.07.2022 o 11.00 hod., poj. miestnosť č. 3, č. dv. 14/I. poschodie. Oznámenie o doručovaných písomnostiach bolo zverejnené dňa 01.07.2022. Takto doručované písomnosti sa v zmysle ustanovenia § 106 ods. 3 CSP považujú za doručené po 15 dňoch od zverenia oznámenia, a to aj vtedy, keď sa o tom adresát nedozvedel.

6. Z dôvodu odročenia pojednávania nariadeného dňa 25.07.2022, pre neprítomnosť účastníkov konania na nariadenom pojednávaní, uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4P/17/2022-90 zo dňa 27.07.2022 bolo otcovi maloletých detí oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu, že sa mu doručujú tieto písomnosti: predvolanie na pojednávanie na Okresnom súde Revúca na deň 19.08.2022 o 09.00 hod., poj. miestnosť č. 3, č. dv. 4/prízemie. Oznámenie o doručovaných písomnostiach bolo zverejnené dňa 27.07.2022. Takto doručované predvolanie na pojednávanie sa v zmysle ustanovenia § 106 ods. 3 CSP považuje za doručené po 15 dňoch od zverenia oznámenia, a to aj vtedy, keď sa o tom adresát nedozvedel.

7. Otec maloletých detí sa k takto riadne doručeným návrhom matky zvýšenie výživného a na úpravu práv a povinností k K. Ľ. J. A., R.. XX.XX.XXXX, písomne nevyjadril.

8. V súlade s ustanoveniami § 30 a 31 Civilného mimosporového poriadku súd vec prejednal v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa, ktorý bol na odročené súdne pojednávanie riadne a včas predvolaný. Otec svoju neprítomnosť na tomto pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnil ani nežiadal o jeho odročenie. Súd dôležitý dôvod opätovného odročenia súdneho pojednávania nezistil, s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy vo veci konal a rozhodol.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletých detí, a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to rodnými listami maloletých detí, lustráciami v Registri obyvateľov na rodičov ako aj maloleté deti, a tiež v Sociálnej poisťovni na rodičov, lustráciou v katastri nehnuteľností, správami o povesti z miesta bydliska na matku, správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, Daňového úradu Banská Bystrica a Sociálnej poisťovne na oboch rodičov, ako aj správou zo šetrenia pomerov v domácnosti, v ktorej vyrastajú maloleté deti, ako aj informáciami o priemernej a minimálnej mzde v Českej republike a iných krajinách Európy, ako aj obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Revúca, sp. zn. 6P/3/2017, a to za účelom zistenia skutočného stavu veci, zohľadňujúc najlepší záujem všetkých maloletých detí, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

10. Maloleté deti: K. I. A., R. A. XX.XX.XXXX C. W., C. D. A., narodený dňa XX.XX.XXXX C. W., J. Z. A., narodený dňa XX.XX.XXXX C. W. O. L. J. A. narodený dňa XX.XX.XXXX C. W. pochádzajú zo vzťahu rodičov, a to matky I. Z., R.. XX.XX.XXXX O. V. K.-C. A., R.. XX.XX.XXXX, ktorý je štátnym občanom Rumunska.

11. Naposledy bolo o výživnom na maloleté deti K. I. A., R.. XX.XX.XXXX, C. D. A., R.. XX.XX.XXXX O. J. Z.W. A., R.. XX.XX.XXXX rozhodované rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn.6P/3/2017-26 zo dňa 07.03.2017, právoplatným dňa 07.03.2017, ktorým boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu každého z maloletých detí mesačne sumou vo výške 30,- eur, pričom už zročné výživné za obdobie od 01.03.2017 do konca mesiaca marec 2017 vo výške 90,- eur bol otec povinný zaplatiť matke maloletých detí do troch dní od doručenia rozsudku s tým, že výživné za ďalšie nasledujúce mesiace od mesiaca apríl 2017 je otec povinný platiť matke maloletých detí vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje. Žiadnemu z účastníkov nebolo priznané právo na náhradu trov konania. V čase posledného rozhodnutia o výživnom matka nemala žiadny príjem a s hradením výdavkov jej pomáhala matka, sestra a tiež otec maloletých detí. Okrem bežných výdavkov na stravu a oblečenie matka mala výdavky na cestu do nemocnice v Banskej Bystrici a Rimavskej Soboty. Otec pracoval na pracovnú zmluvu uzavretú na dobu určitú, 1 rok, v spoločnosti SIGNUM České Budějovice v zinkárni. Jeho hodinová mzda bola vo výške 705,- Kč, mesačne zarobil 10.000-12.000,- Kč, z toho 3.000,- Kč platil ubytovňu. Zvyšok mal na stravu a ďalšie veci. Majetok väčšej hodnoty nevladnil žiadny, nemal ani auto, v telefóne si dobíjal kredit podľa potreby.

12. Matka na pojednávaní uviedla, že s otcom maloletých detí sa spoznali v Českej republike. Bývala u sestry. Škaredo sa s otcom pohádali, lebo napadol dcéru K., keď mala len jeden rok, lebo nepočul komunikáciu cez sociálne siete, pretože plakala, tak ju zbil. Dal jej 5 faciek. Tiež ju hodil o posteľ, musela preto volať záchranku. V tom čase už bola tehotná s D., bola v 7. mesiaci tehotenstva, preto od neho odišla späť na Slovensko. Otec potom za nimi prišiel. Bola hlúpa, keď mu odpustila. Chvíľu bolo dobre, nepil, ale keď znova začal piť, volala policajtov, nechcela spolu s ním žiť, lebo pod vplyvom alkoholu bol otec agresívny. Ďalej uviedla, že pri poslednej úprave práv a povinností k maloletým deťom, L. ešte nebol na svete. Narodil sa až neskôr. Otec maloletého videl naposledy po tom, čo sa narodil. Nežijú spolu viac ako 5 rokov. Deti s ním komunikujú len cez sociálne siete. Mladšie deti ho ani nepoznajú, staršie deti si ho ešte pamätajú. Otcovi navrhla, aby si deti zobral k sebe na týždeň, na dva, že budú mať aspoň výlet, ale povedal jej, že možno o rok, teraz nie. Pokiaľ ide o jej príjem, tento mesiac na päť detí, ktoré má, dostala 430,- eur, predtým dostávala 409,- eur. Otec posiela výživné ako kedy 200-250,- eur, ale nie každý mesiac. Keď ho žiada, pošle aj o 80,- eur viac. Spolu s deťmi býva pri mame. S ňou u mamy býva aj starší brat. Každý má svoju samostatnú izbu. Je to nevysporiadaný dom, kde je 10 alebo 11 vlastníkov. V dome nie je zavedená voda ani elektrina. Pre to množstvo vlastníkov to nevedia riešiť Každý z nich hospodári sám. Spočiatku hospodárila s mamou, aj pokiaľ ide o nákup dreva. Minulý rok drevo kupovali spoločne, predtým aj stravu, ale nevychádzalo im to, preto teraz hospodári sama spolu s deťmi. Vodu v lete nosia z cintorína, za vodu platí 5 alebo 10,- eur. Deti potom kúpe vo vani a vodu ohrieva na peci na drevo, kde tiež varí. V zime nosia vodu z pálenice, nie je to ďaleko. Je to asi 3-4 kroky od domu cez cestu. Oblečenie jej perie kamarátka, za jednu práčku jej platí 3,- eurá, a to dva krát do

týždňa. Potraviny skladuje u sestry v chladničke. Sestra býva vedľa pálenice, sú akoby susedy. Svetlo nemá, niekedy kúpi sviečky alebo má baterky. Deti pozerajú rozprávky cez tablet. K. minulý rok začala navštevovať prvý ročník, tento rok do prvého ročníka nastúpia tiež C. O. J.. Deti navštevujú Základnú školu v Hucíne, kde v súčasnosti bývajú. L. S. e s mnou doma, do škôlky nechodí, je na ňu naviazaný a stále plače. Výdavky má na stravu, oblečenie, topánky, tie kupuje aj viac krát počas sezóny, pretože deti ich zničia. Na topánky zvykne minúť aj 80,- eur. Oblečenie sa snaží kupovať aj cez internet, lebo je to lacnejšie alebo v second hande. Cez charitu veci nedostáva. Na deti nemá zvýšené výdavky na lieky, deti majú len bežné detské choroby. Keď potrebujú lieky, predpíše im ich lekárka. Pôžičky ani úvery nemá. K. už tento rok kúpila tašku, C. tašku objedná zrejme cez internet. J. možno do školy ani nepôjde, pretože psychologička sa vyjadrila neurčito a možno ešte zostane v škôlke, keďže nepozná farby a je trošku pomalý. Minulý rok maloletej K. kupovala do školy perá, zošity, gummy, ceruzky. Niekedy jej finančne pomôže s deťmi aj jej sestra. Na L. zvýšené výdavky nemá. Ďalej uviedla, že otec nie je v Rumunsku, asi 8 mesiacov už pracuje v Nemecku, predtým robil v Plzni. Odvtedy výživné otec neplatí pravidelne k 15. dňu, ale neskôr, okolo 28. až posledný deň v mesiaci, mesačne platí po 200,- eur.

13. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že ani jeden z rodičov nie je vlastníkom žiadneho nehnuteľného majetku ani motorových vozidiel. Matka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Od 01.10.2021 matka poberá rodičovský príspevok, od 01.01.2022 vo výške 280,- eur mesačne. Matka poberá tiež prídavok na dieťa, od 01.01.2022 v sume 129,40 eur mesačne. Otec nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie ani nepoberá žiadne dávky ani príspevky, ktoré vypláca úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Ani jeden z rodičov nie je zamestnaný v pracovnoprávnom vzťahu na území Slovenskej republiky a za posledných 12 kalendárnych mesiacov ani jeden z nich nepoberal dávku v nezamestnanosti, dávky nemocenského poistenia, dôchodkové dávky ani úrazové dávky. Ani jeden z rodičov nie je evidovaný na Daňovom úrade Banská Bystrica, pobočka Rimavská Sobota. Podľa správy o povesti matka v mieste trvalého bydliska nebýva, od narodenia býva v obci Hucín.

14. Z verejne dostupných informácií www.minimalne-mzdy-eu-2022 <<http://www.minimalne-mzdy-eu-2022>> vyplýva, že výška minimálnej mesačnej mzdy v Českej republike je 652,- eur, výška priemernej mesačnej mzdy v Českej republike v roku 2021 bola 1.501,- eur (37.839,- Kč). Výška minimálnej mesačnej mzdy v Nemecku 1.621,- eur, pričom od 01.01.2022 do 30.06.2022 bola minimálna výška hodinovej mzdy vo výške 9,82 eur, a od 01.07.2022 je výška minimálnej hodinovej mzdy v sume 10,45 eur (čo pri 168 hodinovom pracovnom čase predstavuje sumu 1.755,- eur) pričom v ďalších krajinách západnej Európy, či už v Holandsku, Belgicku, Írsku alebo Luxembursku bola k 01.01.2022 ešte vyššia. Výška priemernej mesačnej mzdy v Nemecku v roku 2021 bola 3.975,- eur

15. Zo správy zo šetrenia pomerov v domácnosti, v ktorej vyrastajú maloleté deti ďalej vyplynulo, že okrem maloletých detí A., má matka vyživovaciu povinnosť k maloletej E. J. Z., R.. XX.XX.XXXX, ku ktorej otcovstvo nie je určené. Matka s maloletými deťmi obývajú 1 izbu v rodinnom dome, v ktorom nie je zavedená voda ani elektrina. Hygiena bývania je na nižšej úrovni. Izba je zariadená starým nábytkom, steny izby sú znečistené. Ošetrojúcou lekárkou maloletých detí je MUDr. Jana Sedláková Knotková. Maloletá K. I. navštevuje 1. ročník ZŠ v Hucíne, maloletý C. D. O. K. J. Z. budú v školskom roku 2022/2023 žiakmi 1. ročníka ZŠ v Hucíne. V súčasnej dobe si otec maloletých detí plní vyživovaciu povinnosť vo výške 200,- eur mesačne, občas zaplatí pozdejšie. S maloletými deťmi sa nestretáva a podľa vyjadrenia matky ich nevidel 4 roky. Maloletým deťom nezakupuje nič nad rámec výživného ani im neposiela darčeky na sviatky. V minulosti kúpil na zimu tuhé palivo. Otec je s maloletými deťmi v kontakte telefonicky, ale len veľmi sporadicky.

16. Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol maloletého L. J. zveriť do osobnej starostlivosti matky, lebo je zrejme, že rodičia v spoločnej domácnosti nežijú. Výšku výživného ponechal na zvážení súdu. Pokiaľ ide o ďalšie maloleté deti K. I., C. D., J. Z., zvýšenie výživného je v záujme maloletých detí, pretože naposledy určená výška výživného nedosahuje ani výšku minimálneho zákonného výživného.

17. Podľa čl. 1 ods. 1 písm. b) Nariadenia (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej len „Nariadenie“) toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na b) nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

18. Podľa čl. 1 ods. 2 Nariadenia záležitosti uvedené v odseku 1 písm. b) sa môžu týkať najmä: a) opatrovnickeho práva a práva styku s dieťaťom; b) opatrovnictva, poručníctva alebo podobných inštitútov; c) určenia a úloh osôb alebo subjektov, ktoré sú zodpovedné za osobu dieťaťa alebo jeho majetok, ktoré dieťa zastupujú alebo mu pomáhajú; d) umiestnenia dieťaťa do pestúnskej starostlivosti alebo do zariadenia starostlivosti o dieťa; e) opatrení na ochranu dieťaťa týkajúcich sa správy, udržiavania alebo nakladania s majetkom dieťaťa.

19. Podľa čl. 8 ods. 1 Nariadenia súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

20. Podľa § 24 ods. 1, 3 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej len „zákon o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom“) vzťahy medzi rodičmi a deťmi vrátane vzniku alebo zániku práv a povinností rodičov sa spravujú právom štátu, na ktorého území má dieťa obvyklý pobyt. Ak to vyžiada ochrana osoby alebo majetku dieťaťa, súd môže pri rozhodovaní výnimočne prihliadnuť aj na právo iného štátu, s ktorým má vec podstatnú väzbu. Výkon rodičovských práv a povinností sa spravuje právom štátu obvyklého pobytu dieťaťa.

21. Podľa čl. 3 Nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (ďalej len "Nariadenie o výživnom") v členských štátoch je právomoc vo veciach vyživovacej povinnosti daná:

- a) súdu podľa miesta obvyklého pobytu odporcu, alebo
- b) súdu podľa miesta obvyklého pobytu oprávneného, alebo
- c) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o osobnom stave, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov, alebo
- d) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o rodičovských právach a povinnostiach, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov.

22. Podľa článku 15 Nariadenia o výživnom rozhodné právo vo veciach vyživovacej povinnosti sa v členských štátoch, ktoré sú viazané haagskym Protokolom o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť z 23.11.2007 (ďalej len „Haagsky protokol z roku 2007“), určuje podľa tohto protokolu.

23. Podľa čl. 3 ods. 1 prílohy Rozhodnutia rady z 30.11.2009 o uzavretí Haagskeho protokolu z 23. novembra 2007 o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť Európskym spoločenstvom (2009/941/ES) (ďalej len „Protokol o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť“), pokiaľ nie je v tomto protokole ustanovené inak, vyživovacia povinnosť sa spravuje právnym poriadkom štátu obvyklého pobytu oprávneného.

24. I keď slovenský právny poriadok neobsahuje legálnu definíciu pojmu "bydlisko, resp. obvyklý pobyt fyzickej osoby", podľa ustálenej judikatúry bydliskom, resp. obvyklým pobytom fyzickej osoby treba rozumieť miesto, kde sa osoba skutočne zdržuje, s úmyslom zdržiavať sa tu natrvalo, a nie je ho možné stotožňovať s pojmom trvalý pobyt v zmysle zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky.

25. Podľa čl. 14 Protokolu o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť, aj keby rozhodné právo ustanovovalo inak, zohľadnia sa pri určovaní výšky výživného potreby oprávneného a možnosti povinného, ako aj akákoľvek kompenzácia priznaná oprávnenému namiesto pravidelných platieb výživného.

26. Právomoc súdu je procesnou podmienkou, ktorú súd skúma z úradnej povinnosti (ex offio) kedykoľvek v priebehu konania. Právomocou súdu je oprávnenie a povinnosť riešiť otázky, ktoré zákon zveruje do jeho pôsobnosti. Nedostatok právomoci je neodstrániteľnou vadou konania, ktorá má za následok zastavenie konania. Pre určenie právomoci súdu príslušného členského súdu na prejednanie a rozhodnutie veci v konaní o zvýšení výživného na maloleté deti a o úprave rodičovských práv a povinností spojených s určením výživného na maloleté dieťa s cudzím prvkom, keďže otec maloletých detí je štátnym občanom Rumunska je rozhodujúca právna úprava účinná ku dňu začatia konania obsiahnutá v Nariadení (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 a v Nariadení Rady (ES) č. 4/2009 z

18. decembra 2008, ktoré nariadenia v zmysle vyššie citovaných článkov zakladajú právomoc súdov Slovenskej republiky na predmetné konanie. Súčasným aplikovaním vyššie citovaných kolíznych noriem bolo ako rozhodné právo určené právo Slovenskej republiky, t.j. právo štátu obvyklého pobytu maloletých detí.

27. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

28. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

29. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

30. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

31. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

32. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

33. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

34. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

35. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

36. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

37. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

38. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

39. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

40. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len od dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

41. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

42. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

43. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o úprave výkonu rodičovských práva a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

44. Na základe vyššie uvedených skutočností a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd podanému návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti K. I. A., R.. XX.XX.XXXX, K. C. D. A., R.. XX.XX.XXXX O. K. J.R. Z. A., R.. XX.XX.XXXX v časti, a to v sume 90,- eur na každé dieťa vyhovel, keďže vykonaným dokazovaním mal preukázanú dôvodnosť podaného návrhu v uvedenej časti. Naposledy bola výška výživného určená rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 6P/3/2017-26 zo dňa 07.03.2017, ktorým bol otec zaviazaný prispievať na výživu každého z uvedených maloletých detí sumou 30,- eur mesačne. Z vykonaného dokazovania mal súd jednoznačne a spoľahlivo preukázané, že od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, ako aj na strane jeho rodičov. Maloletá K. I. mala v čase posledného rozhodnutia 3 roky, kým v súčasnosti má 8 rokov, maloletý C. D. mal v čase posledného rozhodnutia necelé dva roky, kým v súčasnosti má 7 rokov a maloletý J. Z. mal v čase posledného rozhodnutia iba 9 mesiacov, kým v súčasnosti má 6 rokov. Je teda zrejmé, že od posledného rozhodnutia o výživnom uplynulo takmer 5 a pol roka a výživné na maloleté deti sa odvtedy nezvyšovalo, i keď otec v súčasnosti dobrovoľne prispieva na výživu maloletých detí zvýšeným výživným, spolu na 4 deti, v sume 200,- eur mesačne. Za obdobie 5 rokov matke nepochybne pribudli nielen výdavky spojené s plnením predškolských, ale už aj školských povinností v prípade maloletej K. I., ktorá 01. septembra 2021 nastúpila do 1. ročníka ZŠ v mieste bydliska. Matka špecifikovala nielen výdavky spojené s plnením si školských povinností maloletej, ale aj bežné výdavky spojené s jej výchovou a tiež výchovou a starostlivosťou o ďalšie maloleté deti C. D. O. J. Z..

45. Pre určenie, rovnako tak zvýšenie, či zníženie výšky vyživovacej povinnosti povinného rodiča sú vo všeobecnosti rozhodujúce odôvodnené výdavky a potreby maloletého dieťaťa na strane jednej a osobné a majetkové pomery určujúce možnosti a schopnosti povinného rodiča plniť si vyživovaciu povinnosť na strane druhej. Z tohto hľadiska z vykonaného dokazovania nemal súd bližšie preukázané súčasné osobné a majetkové pomery otca. Otcovi však vzhľadom k jeho veku (32 rokov) by nemalo nič brániť v tom, aby primeranou stabilnou prácou naďalej dosahoval primeraný pravidelný príjem, z ktorého si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom môže plniť. Preto pre určenie výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom nemožno v tomto prípade použiť metódu určenia výživného percentuálnym podielom z príjmu otca, ale súd pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti otca vychádzal z nákladovej metódy určenia výživného t.j. z nákladov a výdavkov, primeraných fyzickému veku toho ktorého dieťaťa. Vychádzajúc zo zistenia o základných výdavkoch matky na to ktoré dieťa, ktoré nemajú žiadne osobitné zdravotné problémy a prvým, resp. druhým rokom si v nadchádzajúcom školskom roku budú plniť povinnú školskú dochádzku v mieste svojho bydliska, zohľadňujúc pritom vysokú infláciu a s tým spojené rastúce výdavky spojené s upokojuvaním základných životných potrieb maloletých detí, najmä výdavky na stravu, keďže za ostatné mesiace výrazne vzrástla cena tovarov a služieb, najmä cena základných potravín, súd určil vyživovaciu povinnosť otca ku každému zo školopovinných maloletých detí vo výške 90,- eur mesačne a vo zvyšnej časti súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Takto určené zvýšené výživné vychádza zo zistených základných výdavkov zodpovedajúcich bežným

potrebám každého z maloletých detí v závislosti od jeho veku ako aj z predpokladaných možností a schopností otca maloletých detí, ktorý ako štátny občan Rumunska sa dlhodobo zdržiava v Českej republike, t.j. v krajine s vyššou výškou minimálnej mzdy, či priemerného mesačného zárobku, ako je tomu na Slovensku, v mieste bydliska maloletých detí. V neposlednom rade otcovi ako občanovi Európskej únie nič nebráni pracovať aj v iných krajinách západnej Európy s vyššou životnou úrovňou a výškou minimálnej, či priemernej mesačnej mzdy. Takto zvýšené výživné na maloleté deti bude otec naďalej povinný plniť tak, ako doteraz, vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám matky maloletých detí, a to počnúc dňom podania návrhu na súd, t.j. dňom 20.04.2022.

46. Určením počiatku plnenia zvýšeného výživného počnúc dňom podania návrhu na súd, t.j. od 20.04.2022 vzniklo otcovi ku dňu rozhodnutia súdu, zohľadňujúc pritom splatnosť bežného výživného, t.j. za obdobie od 20.04.2022 do 31.08.2022, zameškané zvýšené výživné na každé z maloletých detí v sume 174,67 eur (4 mesiace krát 40,- eur, t.j. suma, o ktorú bolo výživné zvýšené a 11 dní mesiaca apríl 2022 po 1,33 eur), keďže otec oproti poslednému rozhodnutia súdu o výživnom dobrovoľne hradil výživné v sume 50,- eur mesačne na každé z detí, ktoré zameškané výživné súd s prihliadnutím na jeho majetkové pomery a počet vyživovacích povinností povolil otcovi zaplatiť v 15,- eur mesačných splátkach k rukám matky spolu s bežným výživným, počnúc dňom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok.

47. Súčasne dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Revúca zo dňa 07.03.2017, sp. zn. 6P/3/2017, v časti bežného výživného, ktorým bola otcovi naposledy uložená povinnosť prispievať na výživu každého z týchto maloletých detí v sume po 30,- eur mesačne.

48. Na základe vyššie uvedených skutočností a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd zároveň vyhovel návrhu matky a upravil práva a povinnosti rodičov k maloletému L. J. A., R.. XX.XX.XXXX, keďže vykonaným dokazovaním mal preukázanú jeho dôvodnosť. Bolo preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa prakticky od jeho narodenia nežijú v spoločnej domácnosti a matka sa spolu s maloletým L. J. a ďalšími maloletými deťmi zdržiava v dome pri svojej matke v obci Hucín, kde spolu s maloletými deťmi žijú v jednej izbe rodinného domu. Keďže vykonaným dokazovaním mal súd preukázaný dôvod na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu, pri rozhodovaní o tom, ktorému z rodičov maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, súd zohľadnil najlepší záujem maloletého dieťa, jeho vek, citové väzby, vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia, a preto maloletého L. J. zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obidvaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, a to aj v bežných veciach.

49. V súvislosti s určením vyživovacej povinnosti otca, ako povinného rodiča, súd rovnako ako v prípade jeho starších súrodencov vychádzal z nákladovej metódy určenia výživného t.j. z nákladov a výdavkov, primeraných fyzickému veku maloletého dieťaťa. Vychádzajúc zo zistenia o základných výdavkoch matky dieťa, ktoré rovnako ako jeho súrodenci, nemá žiadne osobitné zdravotné problémy a nenavštevuje predškolské zariadenie, ale je doma spolu s matkou, súd určil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému J. A. vo výške 60,- eur mesačne, preto vo zvyšnej časti návrh matky zamietol. Takto určené výživné vychádza zo zistených základných výdavkov zodpovedajúcich bežným potrebám maloletého dieťaťa v závislosti od jeho veku ako aj z predpokladaných možností a schopností otca maloletých detí. Takto určené výživné je otec si tiež povinný plniť vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám matky maloletého dieťaťa, a to počnúc dňom podania návrhu na súd, t.j. dňom 20.04.2022.

50. Určením počiatku plnenia výživného počnúc dňom podania návrhu na súd, t.j. od 20.04.2022 vzniklo otcovi ku dňu rozhodnutia súdu, zohľadňujúc pritom splatnosť bežného výživného, t.j. za obdobie od 20.04.2022 do 31.08.2022 zameškané výživné v sume 43,67 eur (4 mesiace krát 10,- eur, t.j. suma, o ktorú bolo výživné určené vo vyššej sume, ako ho dobrovoľne hradil otec (v sume po 50,- eur), a 11 dní mesiaca apríl 2022 po 0,33 eur), ktoré zameškané výživné súd s prihliadnutím na jeho majetkové pomery a počet vyživovacích povinností povolil otcovi zaplatiť v 15,- eur mesačných splátkach k rukám matky spolu s bežným výživným, počnúc dňom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok

51. Keďže matka nežiadala upraviť styk otca s maloletým dieťaťom z dôvodu, že otcovi v styku s maloletým nebráni, naopak sama mu navrhla, aby si deti zobral na týždeň k sebe, o čo však otec záujem neprejavil, súd preto styk otca s maloletým L. J. neupravoval.

52. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže účastníci konania si náhradu trov konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Právo podať odvolanie nemajú účastníci, ktorí sa toho práva vzdali, t.j. matka a kolízny opatrovník.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnuteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.